No. 147. DINGSDAG 8 DECEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30 buiten Assen franco per post *f* 2,45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1,00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

8 Dec.

De oude heer *Dupin*, als procureur-generaal van het Hof van cassatie in Frankrijk, en als lid van den Senaat, blijft steeds het voorwerp van bijtende veroordeeling, en de opinie zet hem, na den keizerlijken maaltijd, een scherp gekruid dessert voor. *Dupin* denkt echter welligt: „beter benijd dan beklaagd — de eene betrekking is hoogst belangrijk en de tweede zeer wigtig, want zij geeft 150 000 francs. Ik gebruik die som met genoegen, als al lang achter al dat geschrijf een punt is gezet."

De oude heer *Dupin* heeft intusschen de aandacht weder doen vestigen op den heer *Thiers*, ook door ons reeds herdacht, en nu spreekt men ook van *Guizot*, den filosoof, die boeken schrijft, terwijl de edele Hertogin van Orleans bij den Wartburg met den Graaf van Parijs op betere tijden wacht.

Voor die Vrouw moet de verheffing van den heer *Dupin* zeer smartelijk zijn geweest. Haar zoon, de Graaf van Parijs, kon nu Koning van Frankrijk zijn, als *Guizot* den misslag niet had begaan, om den Parijzenaar een „hervormings-maaltijd" te beletten, trouwens die Prins is oud genoeg om eene kroon te dragen en den scepter te zwaaijen. Een Franschman laat zich door een negentienjarig Vorst regeren, als dit geschiedt volgens de wetten des Lands. Had de wijsgeer *Guizot* het Fransche Volk beter gekend, dan zou hij Frankrijk de Februarij-revolutie en anderen de Maart-dagen hebben bespaard. Hij leeft nog als een voorbeeld, 't welk handen en voeten heeft, hoe weinig geleerden dikwijls in staat zijn, om het roer van staat te sturen, en hoe zij het schip op strand of klip jagende, minder geleerde maar meer practische lieden de handen vol werk geven, om het weer vlot te maken. De geschiedenis is niet arm aan zulke voorbeelden. Zie het aan de Duitsche beweging van Anno 1840. Zij liep dadelijk uit het spoor, toen professoren zich met de zaak bemoeiden. Eerst hielpen zij onvoorzigtig het wilde ros der revolutie onttoomen, in de meening, dat zij het toch wel naar den zin huns harten zouden kunnen leiden, maar daartoe ontbrak het de geleerdheid aan kennis, taal, geestdrift en energie, en het overmoedige ros galoppeerde op zijne eigene baan en zag naar de hooggeleerde Professoren niet meer om, ja joeg deze, waar zij zich nog vertoonden, van de baan, en weldra stonden zij alleen, verlaten van de partij des vooruit- en achteruitgangs. En toch waren er onder die politieke boekwurmen welgezinde, brave mannen. Zij waren echter voor den opgewonden tijdgenoot niet opgewassen en „het schoenmaker blijf bij uwe leest," was vooral op hen toepasselijk. *Napoleon* weet wat er in de staatkunde met wijsgeeren is te beginnen. Twaalf gaf hij er voor een practisch man, gevormd in de school der ondervinding. Maar niet alleen in politieke, ook in wetenschappelijke zaken weten zij dikwijls den spijker niet op den kop te treffen. Toen de uitvinder der stoomvaart, *Fulton*, aan *Napoleon I* de kracht van den stoom en het gebruik van die kracht, op het papier omschreven ter hand stelde, was de schrandere krijgsoverste dadelijk zeer ingenomen met die vinding. „Dat is juist iets voor mij!" riep hij meermalen, maar hij had den tijd niet om er ernstig over na te denken en stelde *Fulton's* memorie in handen van de Parijsche academie, om daarover advies uit te brengen. Een half jaar later ontving hij het document terug, met verbazend geleerde en wijdloopige oordeelvellingen en beschouwingen, waarvan de korte inhoud was: „de uitvinding van *Fulton* is de vrucht van 't overleg eens dwazen," en zuchtend legde *Napoleon I* het rapport ter zijde. De geniale uitvinder der stoomvaart erlangde eene afwijzende beschikking en — vertrok naar Amerika. *Napoleon*, later overwinnaar bij Austerlitz, vergat de zaak en sprak er niet meer over. Zoo gingen 10 jaren over Frankrijk heen, het Fransche keizerrijk viel en *Napoleon* werd op den Bellerophon als gevangene naar St. Helena gevoerd. Op zekeren dag wandelde hij met kapitein *Maitland* op het dek, toen hij eensklaps stil stond en onbewegelijk op een punt in zee staarde. Aan den horizont verhief zich eene rookkolom, die steeds nader kwam. „Wat is dat?" vroeg de kleine groote man. „Eene Amerikaansche stoomboot!" was 't antwoord en weldra las men den naam: *Fulton*. Het schip was genoemd naar den uitvinder van de kracht die het voortdrwde.

„*Fulton*, *Fulton*. herhaalde de Kiezer, had ik naar u geluisterd, dan was ik niet hier en iets anders, als ik thans ben!"

Hij was gevangene, volgens de beschikking van den Koning der Koningen.

Men verhaalt, dat *Dupin* de oude, na zijne benoeming, eene bijeenkomst van de leden van het Instituut bijwoonde en zich daar, met hoeveel tegenwoordigheid van geest ook begaafd, toch niet „lekker" gevoelde, trouwens hij vond er vele medeleden, die geene politieke vrienden van hem zijn, en het hem euvel duiden, dat hij, op den avond van zijn leven, de opgaande zon nog zoo aanbad. Toen hij binnentrad, zag hij dan ook, dat bijkans alle leden in onbewegelijke positie bleven zitten en slechts 2 a 3 hoofden een zeer twijfelachtig knikje maakten, terwijl slechts een, medelijden hebbende met zoo koele ontvangst, opstond en den hoogen staatsdienaar de hand reikte. Tot overmaat van ramp moest de gewezen executeur-testamentair van *Louis Philippe*, nu Keizerlijk procureur-generaal en Keizerlijk Senator, plaats nemen tusschen de heeren *Saint Marc-Girardin* en *Cousin*.

De laatste stond haastig op om even de voeten te warmen.

Gelukkig voor den hoogen man, op dit oogenblik gewis niet gelukkig staatspersoon, dat het Instituut onmiddelijk overging tot wetenschappelijke discussien. Een gesprek over politieke weerhanen zou, althans voor hem, niets bekoorlijks hebben opgeleverd.

De zittingen der Wetgevende Magt zouden zeker zeer eentoonig zijn afgeloopen, als niet zeker Volksvertegenwoordiger *Ollivier* zich had verzet tegen het besluit van den heer *de Segur*, om het hem aangeboden mandaat als Afgevaardigde te weigeren. Hij wilde eerst het proces-verbaal der verkiezing onder de oogen hebben. De Kamer kon, zonder dat rapport, over de zaak niet spreken en had slechts het ontslag des heeren *Segur* zonder bedenkingen aan te nemen.

De heer *Ollivier*, zooals wij zeiden, verzette zich tegen het verleenen van ontslag en vroeg het woord. Dat werd hem geweigerd. Nu vroeg hij het woord om een voorstel te doen.

Men deed hem opmerken, dat de leden het woord niet kunnen vragen tot het doen van voorstellen. Toen riep hij: „*men pleegt hier geweld!*" maar de president deed hem zeer bedaard opmerken, dat men niet kon spreken over eene kwestie die niet bestond. Het einde van dat parlementaire blijspel was den uitroep van een der Volksvertegenwoordigers: „die *Ollivier* (olijfboom) is niet die des vredes!"

Al de leden lachten — lachten, omdat zij met den heer *Ollivier* zoo weinig hadden te zeggen.

Wat is er in Frankrijk overgebleven van de almagt der parlementaire tribune?

Weinig meer dan niets, en daar lachte men om!

Die het van harte deed, was ook geen beter mandaat waard.

Parijs geeft ons overigens weinig nieuws.

Het eenige, dat in de politiek een weinig attentie trok, was de schorsing van de *Presse* gedurende twee maanden.

In het uitvoerig rapport, dienaangaande in den *Moniteur* geplaatst, doet de Keizer vooral uitkomen, dat hij de beschermer is van de arbeidende klasse.

De Koningin van Engeland heeft, zoo als onze lezers weten, het Parlement met eene vrij uitvoerige aanspraak geopend, die tamelijk kleurloos is en dus weinig genoegen geeft. Zij betreurt den opstand in Indie, prijst den moed en de volharding der Engelsche krijgslieden, is bedroefd over de geldcrisis en hoopt met millioenen op beterschap. De geheele aanspraak bewijst, dat de Ministers gaarne zeer weinig aan het Parlement wilden zeggen en men vindt te Londen, dat die terughoudendheid zeer afsteekt bij de uitvoerige mededeelingen van den President der Amerikaansche Republiek en bij de zoo duidelijke taal van *Napoleon III*.

In 't kort, de publieke opinie ziet in de troonrede het minst beteekenende document, dat er in de jongste jaren van eenigen troon is uitgesproken.

Uit Indie schrijft men, dat de 93jarige Koning van Delhi tot levenslange gevangenis zal worden veroordeeld.

De Keizer van China, die de stoutheid had, Engeland den oorlog te verklaren, zal weldra in de door hem zoo vurig gewenschte gelegenheid zijn, om te toonen wat hij durft en kan, want het is hoogstwaarschijnlijk, dat Frankrijk en Rusland een handje zullen helpen, om de poorten van het zoogenaamde Hemelsche Rijk met het kanon te openen en dan eene niet vriendschappelijke visite af te leggen te Peking. Men zegt, dat er zelfs bevel is gegeven, om Canton met geweld te nemen en dat dit plan alleen onuitgevoerd bleef, omdat men, de stad veroverd hebbende, welligt geene magt genoeg zoude bezitten, om haar te behouden.

Tegen April zullen er echter genoegzame krachten bijeen zijn, om aanvallenderwijze te werk te gaan en zijne Chinesche Majesteit misschien gelegenheid hebben, om te zeggen: „*mijne oorlogs-proclamatie werd in April slecht beloond.*"

Men zegt, dat lord *Palmerston*, toen hij het oorlogsmanifest ontving, hartelijk heeft gelagchen, en juist voor een biefstuk zittende, dit in drieën sneed, zeggende: „één voor Rusland, één voor Frankrijk en één voor ons, ('t laatste natuurlijk het grootste) en gij gekroonde Chinezen kunt een goed heenkomen zoeken!"

De Koning van Pruissen doet dagelijks uitstapjes in den omtrek van zijn lustslot Charlottenburg.

Men is te Berlijn zeer tevreden over het besluit van Frankrijk, om zich in geenen deele te bemoeijen met de Holsteinsche kwestie. Er zijn echter, die beweren, dat genoemd besluit alleen bestaat in de verbeelding van sommige politieke tinnegieters.

Koningin *Isabella*, onze lezers weten het, — is dezer dagen moeder geworden van een zoon. Zij beviel op 28 Nov. jl., des avonds te 10¼ uur. Eenige uren vroeger maakte zij zich gereed, om, gelijk zij alle Zaturdagen gewoon is, naar de kerk te gaan, doch begreep dat het geraden was te huis te blijven. Hare zuster de hertogin van Montpensier begaf zich, gewaarschuwd, onmiddelijk in de kraamkamer en eenige oogenblikken later wemelde het paleis van doctoren, vroedmeesters, Ministers, diplomaten en andere hooge staatspersonen.

Te 10½ uur verscheen de hertogin-douariere *van Alba*, de geboorte aankondigende van een Prins en eenige oogenblikken later presenteerde de Koning, omringd van de Ministers en de Hofdames, de jonggeborene op een zilveren schotel — met de decoratien? Met de ordes van verdiensten kunnen wij toch niet zeggen, want dat de mensch geboren wordt is toch geene verdienste. Alzoo geboren en gedecoreerd, maar dit laatste brengt weinig geluk aan, als de goede God geene andere betere ster boven het wiegje laat lichten.

Laat *Isabella II* maar zorgen, dat de Prins opgroeije in de vreeze des Heeren en hem gedurig het gebod herinneren: „wat gij niet wilt dat u geschiede, doe dat ook geen anderen!" eene herinnering vooral voor Vorsten, op wier gebod men zwijgt en handelt, zoo noodig en nuttig.

De geld-crisis, die, zoo als wij reeds hebben gezegd, in N. Amerika afneemt en ook te Londen heeft uitgewoed, maakt te Hamburg en te Copenhagen tal van ongelukkigen, zelfs zóó, dat men ten einde raad is en allerlei middelen zoekt om den verwoestenden storm te bezweren. Eerst wilde men alle handels-huizen, die in nood verkeeren, magtigen, om gedurende drie maanden hunne betalingen te staken, — daarna vormde men het plan, om papieren-geld uit te geven en nu is er sprake van eene leening van 30 millioen, maar zal het baten? Is er eenige Regering, die tegen zulk een kwaad een redmiddel kent en in practijk kan brengen, dat probatum is? Zouden 30 millioen voldoende zijn, als er voor Februarij nog 300 millioen francs moet worden betaald, terwijl op dit oogenblik 175 millioen onvoldaan moet blijven?

't Is echter te hopen, dat de toestand *te* zwart wordt geschilderd.

Ook te Kopenhagen hoopt de Regering een dam op te werpen tegen de ellende, daar reeds ontstaan, en die met nog grooter rampen dreigt.

Hoe veel ongelukkigen de crisis te Hamburg en elders moet maken, kan men eenigzins berekenen, als men weet, dat de uitvoer dier handels-stad, voor 't grootste gedeelte naar N. Amerika eene waarde heeft van ongeveer vierhonderd millioen gulden.

Zelfs te St. Petersburg worden de banken en kassen als 't ware bestormd, ter inwisseling van papier tegen geld.

Uit gebrek aan geld?

Neen, maar uit wantrouwen tegen het papier. Zoo gaat het altijd. Vrees kan eene goede, maar overdreven vrees eene zeer slechte raadgeefster zijn. Als men iemand, die zaken drijft en dus veel schuld en veel te goed heeft, op 't zelfde oogenblik aanspreekt tot betaling, is hij in de onmogelijkheid, om elk het zijne te geven en men verlamt onmiddelijk zijne kracht.

Ten slotte:

Hoe is het nu met de Holsteinsche kwestie?

Antwoord: „de Bondsdag heeft die zaak reeds voor geruimen tijd in handen gesteld eener commissie — die commissie heeft verklaard, dat zij dat onderwerp met alle nauwgezetheid behandelde — in weerwil daarvan is haar rapport vooreerst nog niet te wachten — daar Beijeren belast is met het stellen van het rapport, verzoekt Hannover om de eer de Bonds-executie met de bajonet ten uitvoer te mogen brengen — hiertegen hebben Wurtemberg, Nassau, Hessen-Homburg en Reus bezwaar, wijl daardoor de grootere midden-staten van Duitschland te veel overwigt zouden erlangen.

Summa summarum! om den naijver van Duitschland's Staten ter zijde te stellen, besloot men, om de oplossing der kwestie over te laten aan betere tijden!

Geene vrolijke toekomst voor Holstein — zegt gij, waarde lezers — en wij met u.

Maar — hoe is het dan met de Donau-kwestie?

Luister, wij zullen het dagboek der diplomatie laten spreken.

Maandag. Constantinopel: de Divan besluit eindelijk de Donau-kwestie ernstig ter harte te nemen.

Dingsdag. Parijs: De Fransche gezant heeft den last ontvangen, om de regten en belangen der Vorstendommen met allen ijver en kracht te verdedigen.

Woensdag. Londen: *Palmerston*, hoop erlangende om de Indische opstand te fnuiken, begint weer ernstig naar den Donau te kijken.

Donderdag. Weenen: De Oostenrijksche regering begint zich meer met de Donau-kwestie te bemoeijen.

Vrijdag. Berlijn: Ons Kabinet laat meer dan vroeger zijne stem aan den Donau gelden.

Zaturdag. St. Petersburg: Ook onze gezant heeft deze week niets onbeproefd gelaten, om de Donau-kwestie tot eene bevredigende oplossing te brengen.

Zondag. Uit de Donau-Vorstendommen: *Bij ons bleef alles bij het oude.*

Zoo gaat het met alles wat in den doolhof der diplomatie geraakt, en daarom is het oude spreekwoord zoo waar: beredder uwe huisselijke zaken zelf, want zoogenaamde vriendenhulp is dikwijls zeer duur.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Door den heer *van Nispen van Sevenaer* en acht andere leden der Tweede Kamer is thans in hun voorstel tot afschaffing van den accijns op het geslagt eene wijziging gebragt, strekkende om dien accijns af te schaffen met den 1 Julij 1858 en om in die gemeenten, waar de heffing der gemeente-opcenten op den rijks-accijns op het geslagt volgens de rijkswetten geschiedt, die bepalingen uiterlijk tot den 31 December 1858 van kracht te laten blijven.

— Men verneemt, dat de groote meerderheid van de Kamer zich, bij het gehouden onderzoek van de crediet-wet voor het dep. van oorlog, ten voordeele van die wet heeft verklaard, maar dat velen dit gedaan hebben zonder eenige prejudice, voor zooveel het cijfer aangaat, daar zij zich voorbehielden bij de definitieve begrooting hun gevoelen over het alsdan voor te dragen cijfer kenbaar te maken. Velen bleven toch van oordeel, dat het cijfer voor oorlog voor ons Land in vredestijd te hoog was, en drongen ernstig op vermindering van dat cijfer aan. Men wees daarbij op de vermindering van strijdkrachten, die in andere groote Staten plaats vindt. Men verlangde dus, dat de regering, en wel bepaaldelijk de aanstaande Minister van Oorlog, deze aangelegenheid in ernstige nadere overweging zou nemen, en dat de aan te bieden begrooting ten minste de blijken zou aanbieden van eene zucht om de uitgaven voor het krijgswezen, en vooral voor het stelsel van defensie, zoo veel mogelijk te beperken en in te krimpen. Op die wijze zou, merkte men op, kunnen voldaan worden aan den wensch, nog laatstelijk bij de behandeling der begrooting geuit, dat dit hoofdstuk niet jaarlijks tot nieuwe discussien zou aanleiding geven, en dat het integendeel met groote meerderheid wierd aangenomen.

— Bij het eerste art. van het handelstraktaat met België wordt bepaald, dat er volledige vrijheid van handel en scheepvaart zal zijn tusschen de onderdanen van beide de Staten, als welke op gelijke faciliteiten en bescherming aanspraak zullen hebben. Het verdrag is aangegaan voor vijf jaren, en zal, niet in tijds opgezegd, van jaar tot jaar verbindend blijven. Alvorens tot de onderteekening over te gaan, hebben de kontrakterende partijen een additioneel protokol opgemaakt, waarbij onder andere wordt bepaald, dat de Nederlandsche Regering de Staten-Generaal zal aanbevelen om het stelsel van differentiële regten in de Nederlandsche koloniën voor den uitvoer der koloniale produkten, ten aanzien van België, af te schaffen, en den invoer van lijnwaden en stoffen van vlas, hennip en werk aan een regt van 1 pCt. *ad valorem* te onderwerpen; — en dat de Belgische Regering de Wetgeving zal aanbevelen om de regten op den invoer van versche gemeene zeevisch te bepalen op 3 pCt. van 100 ponden; op 7 van de fijne zeevisch, en 8 pCt. van de ton-zoutevisch in pekel of droog zout; — met dien verstande, dat, indien de goedkeuring op deze verordeningen niet binnen 8 maanden na de bekrachtiging van dit traktaat mogt zijn verkregen, de tegenwoordige overeenkomst eene maand na het verstrijken van dit tijdsverloop zal ophouden verbindend te zijn.

Ambt-Hardenbergh, 1 Dec. De Raad heeft in zijne op heden gehouden vergadering besloten om voortaan geene schoolgelden meer te heffen en het openbaar lager onderwijs geheel vrij te stellen. Bij de behandeling van het ontwerp van wet op het lager onderwijs had de Raad zich vruchteloos tot de 2de Kamer der Staten-Generaal gewend, met verzoek het beginsel van schoolpligtigheid in de wet te willen opnemen, ten einde daardoor het schoolgaan op eene krachtige wijze te bevorderen. — Om nu het voorgestelde doel nog zoo veel mogelijk te bereiken, heeft de Raad op voorstel van den Burgemeester goedgevonden, om het genot van lager onderwijs, van af 1 Januarij e. k., gratis verkrijgbaar te stellen. Door dezen maatregel echter zal de gewone hoofdelijke omslag, welke *f* 2500 bedroeg, met *f* 1600 moeten worden verhoogd, terwijl de opcenten op de grond- en personele belasting tot het maximum moeten worden opgevoerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Zekere mevrouw *Jeufosse* is in hechtenis genomen en bevindt zich in de gevangenis te Evreux. Deze dame, die niet wilde hebben dat de minnaar van een bij haar op haar kasteel wonend meisje zijne geliefde zou bezoeken, gaf aan haren veldwachter bevel, dat bezoek tot elken prijs te verhinderen. Deze laatste volvoerde stipt den hem verstrekten last en schoot op zekeren avond den minnaar, die ter sluik op het slot wilde komen, dood. Mevrouw *Jeufosse* wordt misdien beschuldigd van medepligtigheid aan moord. Zij zal voor het hof van assises door den heer *Berryer* worden verdedigd.

ENGELAND.

Te Weymouth heeft eene vrouw van bijna negentig jaren, op haar sterfbed bekend, medepligtig te zijn geweest aan een moord, ongeveer 50 jaren geleden, door haren man gepleegd, en waaraan zij een werkdadig deel had genomen. Beide werden beschuldigd doch vrijgesproken. De man had, volgens de bekentenis nu door de oude vrouw afgelegd, in dien nacht de klok twee uren terug gezet, en toen de meid opgeroepen, om te zien hoe laat het was, ten einde eene getuige te kunnen voorbrengen welke bewees, dat hij op het uur van den gepleegden moord te huis en te bed was. De vrouw had gedurende het verhoor, het geroofde zakuurwerk met de ketting in het haar verborgen.

— Dezer dagen is een spoortrein nabij Bradford waarschijnlijk aan een groot ongeluk ontkomen. Terwijl de trein voortrolde met de snelheid van 30 mijlen per uur, ontstond er een gebrek aan een wiel van een der wagens, waardoor verscheidene rijtuigen op eene verschrikkelijke wijze werden geschud. Daar het geschreeuw der passagiers door den machinist niet werd gehoord nam een der conducteurs, in weerwil van de snelle vaart van den trein, het vermetele besluit, om op den grond te springen. Dit gelukkig geschied zijnde, wist de man zijne krachten zoodanig aan te zetten, dat hij in snelheid den trein overwon en den machinist kennis gaf van het dreigende gevaar; toen de man zijn doel had bereikt, zeeg hij door overspanning en angst schier levenloos neer.

— De voornaamste slavenhouder der vereenigde Staten van N. Amerika is de heer S. Harston in Virginie. Hij bezit nl. meer dan 2000 negers en negerinnen, en de geboorten in deze slavenfamilien beloopen jaarlijks gemiddel 100. Het vermogen van den heer Harston wordt op 5 millioen dollars of 12½ milioen gulden Ned. geschat.

DUITSCHLAND.

Eenige werklieden te Frankfort zijn na het gebruiken van het middagmaal in een kosthuis zoo ernstig ongesteld geworden, dat men algemeen aan vergiftiging dacht; bij nader onderzoek echter bleek, dat zij gebruikt hadden van eene aardappel-salade, waaronder men bij vergissing in plaats van peper snuiftabak had gestrooid. Na eenige uren verplegens in het hospitaal, waren zij echter alle hersteld.

ITALIE.

Uit Napels schrijft men van den 24. Nov. Het getal aangeklaagden in het proces van *Salerno* bedraagt bij de 600. De beide Engelsche gevangenen worden zeer goed behandeld; doch dit is het geval niet met de overigen. In Napels is nog een proces aanhangig, dat veel opzien baart. De graaf *van Aquila*, broeder des konings heeft een zijner bedienden aangeklaagd, als hem te hebben willen vergiftigen. De prins meent rattekruid in eene verzegelde flesch wijn gevonden te hebben.

ASSEN, 8 December.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. **Maandag**, **7 Dec.** Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 61½ percent. Dito 4 pCt. 94½ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 102⅞ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 84⅛ percent.

Granen en Zaden

Koolzaad williger; op April f 438. — Raapolie dadelijk flaauwer; op 6 weken f 40. — Tarwe onveranderd; 134 ponds nieuwe bonte Poolsche f 335. — Rogge lager; 125 ponds Pruissische f 178. — Boekweit onveranderd; 120 ponds Amersfoortsche f 245.

Er is eene nieuwe indeeling des rijks in schooldistricten vastgesteld. Drenthe is verdeeld in vijf districten; het eerste bevat Assen, Anloo, Gieten, Rolde, Vries en Zuidlaren;

het 2de Beilen, Diever, Dwingeloo, Eelde, Norg, Peize, Roden en Smilde;

het 3de Borger, Emmen, Gasselte en Odoorn;

het 4de Coevorden, Dalen, Hoogeveen, Oosterhesselen, Sleen, Westerbork en Zweelo;

het 5de Havelte, Meppel, Nijeveen, Ruinen, Ruinerwold, Vledder, de Wijk en Zuidwolde.

Groningen is in zeven, Overijssel in zeven en Friesland in negen districten verdeeld.

— Bij den Raad der gemeente Groningen is ingekomen eene missive van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Almelo, waarin wordt medegedeeld, dat de Kamer het nuttig heeft geacht, de aanvrage van de heeren *du Hamel c. s.*, om concessie en subsidie voor den aanleg van spoorwegen in de Noordelijke en Oostelijke Provincien des Rijks te ondersteunen, en waarin zij den Raad verzoekt, ook daartoe te willen overgaan. De Raad heeft echter zwarigheid gemaakt hiertoe over te gaan, omdat de Raad volstrekt niet weet, of de genoemde aanvragers solide personen zijn en het voorgestelde plan zullen kunnen uitvoeren, en ook, omdat er eene commissie uit de Staten der Provincie bestaat, speciaal voor de spoorwegen.

— Jl. Woensdag is een poldergast, werkzaam aan het N.-Willemskanaal, na gedurende zes dagen in een staat van dronkenschap te hebben verkeerd, onverwacht en terwijl hij op de stoel zat, overleden. Hij had slechts één dag over wat onpasselijkheid geklaagd.

— In de gisteren gehouden teregtzitting van de Arr. Regtbank alhier voor Burgerl. zaken is, in de zaak van de gemeente Assen tegen de veengenooten van Zeijen, wegens de betaling van achterstallige afvaartsgelden langs de Asserwijk, door den Procureur der veengenooten te kennen gegeven, dat zij voornemens waren al de achterstallige afvaartsgelden met de kosten en interessen te betalen, doch om daarna als eischers tegen de gemeente op te treden, ten einde deze tot de uitvoering en naleving van de geslotene overeenkomst van 1832 te noodzaken.

* **Coevorden**, 7 Dec. Met telegraphische snelheid verspreidde zich vrijdag alhier de heugelijke tijding, dat door Z. M. den Koning aan de heeren *Slingenberg en Hoyting* concessie was verleend tot het aanleggen en exploiteren van een scheepvaartkanaal van hier naar de Groote Vecht bij Ane, gemeente Gramsbergen. Deze tijding, door de *Pr. Dr. en Asser Courant* hier aangebragt, bragt zulk eene vreugde te weeg, dat men eenige oogenblikken later uit alle gebouwen van notabele ingezetenen de nationale vlaggen zag wapperen. Men bereidt zich reeds tot volksfeesten voor, die, naar men wil, zullen eindigen met zakloopen, mastklimmen enz. Moge deze oude veste ruimschoots vergoeding vinden in handel en nijverheid, voor het gemis van garnizoen enz.!

* **Giethoorn**, 6 Dec. Gister had hier een eigenaardig en zeker zeldzaam verjaringsfeest plaats van één broeder en twee zusters. De heer *A. Dam*, emeritus-predikant bij de Doopsgezinde gemeente, vierde met twee zijner zusters in stillen huisselijken kring dat feest; respectivelijk geboren op den 5 Dec. van de jaren 1780, 1777 en 1783, bereikten zy op dien dag hun 77ste, 80ste en 74ste jaar. Gulle vrolijkheid en ware dankbaarheid zaten bij dit regt genoegelijk feest voor

* **Hoogeveen**, 1 Dec. Gedurende de maand November zijn de Hoogeveensche vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

			metende te zam
Uit Hoogeveen	109	Vaartuigen,	2644 tonn
Boven Sluis II en III of Roogat en Osseslnis . . .	163	"	2880 "
Boven de Meppeler Sluis	293	"	6648 "
	565	"	12172

Behalve 153 kleine of ongemeten Vaartuigen; terwijl het totaal der Afvaartsgelden over die maand bedraagt f 660,

***Roswinkel**, 3 Dec. Heden hadden de liefhebbers de jagt in deze omstreken een vermakelijk feest. Op verzoek van den heer Burgemeester der gemeente Emmen, gi een ieder, die zulks verkoos, met een stok of knuppel gewapend, benevens gedresseerde en ongedresseerde honden, naar het veld om hazen en vossen te vangen; waarom men zulk een jagtvermaak ook met den naam van knuppel- of drijfjagt bestempelt. Men loopt dan nl. omtrek van eenige uren af, om de hazen en vossen een besloten kring dood te slaan of met geweer — de jagers — dood te schieten. Nadat men twee kringen had gesloten, was echter de vangst niet gelukkig, daar maar 5 hazen, 2 korhoenders, hen en haan, en één trijs heeft geschoten of met den knuppel geslagen, ter 8 vossen, wegens het klein getal manschappen, zijn ontsnapt. Naar men verneemt, is men nog wederom plan, om binnen kort eene zoogenaamde knuppeljagt te rigten.

***Lutten**, 7 Dec. Gisteren is door het bestuur van Ambt Hardenberg en door de opzigters, de heeren *Breukel van Dijk* te Avereest, de nieuwe school aan de Dedemsvaart alhier van de aannemers *Koeslag* van Hardenberg, *Woltersom* en *Willemsen* van Coevorden, overgenomen en heeft het bestuur bij die gelegenheid deszelfs bijzondere tevredenheid te kennen gegeven over de keurig nette werking van dat gebouw. Het is ook waarheid, ko het bestuur allen lof toe voor het daarstellen van zu een sierlijk schoollocaal, niet minder verdienen de stad bouwmeester te Deventer, de heer *Loman*, als vervaardiger der teekening, de heeren opzigters voor hunne daa aan besteedde zorg en moeite, de aannemers en den schi der *Noitling* van Coevorden alle eer, wijl een ieder zi beijverd heeft, om alles in de volmaakste orde af te le veren.

* **Frederiksoord**, 4 Dec. Maandag namiddag, circa 3½ uur arriveerde alhier aan 't logement "Frederiksoord" de Hoog Ed. Geb. heer *Duymaer van Twist*, ten einde een onderzoek in loco te doen naar den stand der zaken be treffende de Vrije Koloniën der Maatschappij van Weldadigheid. Gister morgen ongeveer te 8 ure is Z.H.E.Gestr. wederom uit de Kolonien vertrokken, naar wij vernemen gunstig gestemd omtrent deze inrigtingen, waarom men dan ook thans meer hoop voedt op het blijven bestaan dezer koloniën.

* **Noordwolde**, 4 Dec. Als iets bijzonders deelen wij van hier mede, dat de persoon van D. een varken voedert met weiten poffert en pannekoeken. Daar zulks gewis bij den landbouwer nog nimmer beproefd is, zo konde het wel eens van algemeen belang wezen, dat zich de moeite wilde geven, ons en anderen, door midd dezer courant, zijne handelwijze bekend te maken, meer, dewijl wij van een oogetuige vernemen, dat de re sultaten voorshands reeds gunstig te noemen zijn.

Wij zijn door eene vriendelijke hand in de gelegenheid gesteld mede te deelen de volgende:

Voorwaarden der concessie tot het graven en exploiteren van een Kanaal van Coevorden naar de Vecht.

Art. 1. Het doel van het Kanaal is de verbetering van de afwatering der landstreek van Coevorden. Het gedeelte tusschen de gemeente Coevorden en de Groote Vecht bij het huis Kwant zal in zoover tot de scheepvaart mogen dienen, als met de belangen der uitwatering bestaanbaar is. Als hoofdbeginsel bij het beheer van het Kanaal staat dus de voorwaarde vast, dat altijd de afwatering op den voorgrond, de belangen der scheepvaart eerst na deze in aanmerking komen.

Art. 2. De rigting en aanduiding van het Kanaal en de daartoe behoorende werken, alsmede de wijze van uitvoering zijn beschreven in de aan de tegenwoordige concessie gehechte beschrijving der werken. De daarin vervatte bepalingen zijn voor de concessionnarissen verbindende.

Art. 3. De betaling der rijksbijdrage van f 60,000 aan de voor den aanleg van het Kanaal gevormde onderneming toegekend, ter tegemoetkoming in de kosten van uitvoering van dit werk, zal geschieden in zoodanige termijnen als ter bevordering der werken het meest doelmatig zal worden geoordeeld, evenwel met dien verstande, dat de eerste helft niet zal overtroffen worden, voor dat de helft der werken zal zijn uitgevoerd.

Van de tweede helft zal f 24,000 worden uitbetaald, wanneer al de werken tot bevordering der afwatering zijn voltrokken.

De resterende f 6000 zal worden uitgekeerd, wanneer de uitvoering der werken, die meer in het belang der scheepvaart zijn, zal zijn afgeloopen.

Die uitkeering heeft geen plaats, zoo de concessionnarissen in gebreke mogten blijven in de tijdige voltooijing en oplevering te voorzien.

Indien de werken niet binnen den in art. 10 bepaalden tijd aangevangen of voltooid, tot openbaar gebruik opengesteld of in werking gebragt mogten zijn, zal bovendien de verleende concessie van zelve zijn ingetrokken, en vervallen al de reeds gemaakte werken aan den Staat, zonder dat de concessionnarissen eenige aanspraak hoegenaamd hebben, hetzij op de betaling van het laatstgemelde bedrag van f 6000, hetzij op eenige betaling of schadevergoeding voor de werken.

Art. 4. De concessionnarissen zijn verpligt, zoo lang de concessie duurt, het Kanaal door ieder vrijelijk te doen gebruiken, tegen betaling ten hunnen behoeve, van kanaalregten, die gelijk zullen zijn aan die, welke op de nieuwe Overijsselsche Kanalen thans worden geheven, doch waarvan het tarief door den Koning wordt vastge-

steld.

Bij behoorlijke voortzetting der werken zullen ook gedeelten van het Kanaal tot algemeen gebruik kunnen worden opengesteld, na bekomene magtiging voor den Minister van binnenlandsche zaken.

Art. 5. De concessie wordt verleend voor den tijd van 99 jaren, aanvang nemende met de dagteekening der concessie.

Na het verstrijken van dien termijn en vervolgens telkens na een tijdsverloop van 25 jaren, heeft de regering de bevoegdheid de exploitatie over te nemen en zich daartoe in het bezit te stellen van het Kanaal en hetgeen er toe behoort, en den eigendom van dat alles te verkrijgen, tegen uitkeering van de hoofdsom, welke de aankoop en aanleg van alles, na aftrek van de door het in art. 3 bedoelde subsidie en de overige, door de betrokken provincien en gemeenten verstrekte bijdragen, zal hebben gekost en van de gelden, welke met voorkennis en goedkeuring van de Regering tot verdere verbetering daaraan mogten zijn besteed, mitsgaders tegen vergoeding, berekend tegen den penning 25, van hetgeen het Kanaal in de laatste 10 jaren gemiddeld meer dan 4 percent per jaar zal hebben opgebragt.

Te dien einde zullen de kosten van aankoop en aanleg bij voltooijing der werken behoorlijk van wege den Minister van binnenlandsche zaken worden geconstateerd.

Indien de regering 2 jaren voor het verstrijken der gestelde termijnen van 99 en 25 jaren niet tot de overneming heeft besloten en de concessionarissen daarvan voor dat tijdstip niet bij geregtelijke acte heeft onderrigt, zal de concessie stilzwijgend, telkens voor 25 jaren voortduren.

Art. 6. De uitvoering der werken geschiedt onder het algemeen toezigt van de directie van 's Rijks waterstaat, volgens de bestekken en teekeningen, welke in duplo aan de goedkeuring des Ministers van binnenlandsche zaken worden onderworpen.

Bij [illegible] van de bestekken en teekeningen en, bij de [illegible] vaststaan, dat de inrigting der werken, de hoedanigheid der bouwstoffen en de wijze van bewerking in alle deelen behooren overeen te komen met die, welke bij 's rijks waterstaat algemeen in gebruik zijn.

Aan de uitvoering zal de hand niet mogen worden gelegd, alvorens de voorschreven goedkeuring zal zijn verkregen.

Art. 7. De werken, welke binnen den verboden kring der vesting van Coevorden moeten worden gemaakt, zullen onverminderd de reeds vermelde voorschriften, in overleg met de directie van de militaire genie worden vervaardigd. De uitvoering is aan de goedkeuring van den Minister van oorlog onderworpen.

Art. 8. De concessionnarissen zijn verpligt, zoowel gedurende den aanleg der werken als gedurende de exploitatie te zorgen, dat door de afsluiting met de sluizen en door het daarstellen van voldoende kanaaldijken, het water binnen die dijken worde gehouden, met uitzondering der plaatsen, waar door den Minister van binnenlandsche zaken goedgekeurde overlaten zijn.

Art. 9. Wanneer gedurende de uitvoering mogt worden ontdekt, dat eenige werken niet naar de regelen der kunst en volgens de vastgestelde bepalingen zijn uitgevoerd, heeft de Minister van binnenlandsche zaken, zoo de concessionnarissen in gebreke mogten blijven, aan de gegevene bevelen, tot herstel onmiddelijk te voldoen, de bevoegdheid die werken geheel of ten deele te doen afbreken en te doen herbouwen, ten koste der concessionnarissen.

Art. 10. Met den aanleg van het Kanaal en de daartoe behoorende werken, zal moeten worden begonnen binnen 2 jaren na de dagteekening der concessie, en voltooid moeten zijn binnen 6 jaren, te rekenen van den eersten Januarij, volgende op de dagteekening der concessie.

Deze termijnen zullen kunnen worden verlengd, indien [illegible] blijken mogt, dat belangrijke onvoorziene omstandigheden, onafhankelijk van den wil en het vermogen der concessionnarissen, aanmerkelijk oponthoud hebben veroorzaakt.

Art. 11. Binnen een jaar na de voltooijing van het Kanaal, met al de daartoe behoorende werken, zullen de concessionnarissen daarvan een plan doen opmaken op de schaal van 1 à 2500, benevens een beschrijvenden staat der werken en uitvoerige teekeningen van de sluis, bruggen, duikers, gebouwen en andere kunstwerken, welke in overeenstemming met de concessie zijn vervaardigd,

Eene expeditie van die stukken zal door de concessionnarissen aan het Departement van binnenlandsche zaken worden ingezonden, zoo mede aan Gedeputeerde Staten van ieder der beide in dezen betrokken provincien.

Art. 12. Gedurende den geheelen duur der concessie, zullen de concessionarissen gehouden zijn het kanaal en hetgeen daartoe behoort, in voldoenden staat te onderhouden.

De Minnister van binnenlandsche zaken, die het regt heeft zich ten allen tijde te verzekeren van den staat van het Kanaal en van hetgeen daartoe behoort, zal, wanneer de concessionnarissen in gebreke mogten blijven te zorgen, dat het Kanaal en hetgeen daartoe behoort, in voldoenden staat zij, het regt hebben daarin te voorzien en zonder in-mora-stelling de opbrengsten van het Kanaal in bezit te nemen, ten beloope der ten behoeve dier voorziening bestede kosten.

Art. 13. De concessionnarissen kunnen geene andere verordeningen op het gebruik en de policie van het Kanaal invoeren, dan die in overeenstemming zijn met de algemeene en bijzondere wetten en reglementen op de bevaarbare wateren, door de bevoegde magt vastgesteld en zooveel noodig goedgekeurd.

Zij moeten steeds toelaten, dat de goederen vrij en onbelemmerd op het Kanaal worden aangevoerd.

Art. 14. De concessionnarissen kiezen woonplaats te Coevorden, ten gemeentehuize, en worden geacht alle stukken, aanschrijvingen en bevelen te hebben ontvangen, die aan de genoemde woonplaats blijken te zijn afgegeven.

Hun is de bevoegdheid voorbehouden, ter vervanging van het zoo even genoemde een ander domicilie binnen eene der beide provincien aan te wijzen.

Art. 15. Zij zijn bevoegd al de regten, uit de concessie voortvloeijende, over te dragen aan eene naamlooze maatschappij, mits zich gedragende naar de op dat stuk bestaande wetten en verordeningen.

Na de goedkeuring van de statuten der vennootschap, treedt de op te rigten maatschappij in de regten en verpligtingen van de concessionnarissen.

Art. 16. De concessionnarissen of hunne regtverkrijgenden zullen toelaten, dat de door den Koning of door de Provinciale besturen van Drenthe of Overijssel in het vervolg goed te keuren vaarten en werken, zich aansluiten aan de Kanalen, in de tegenwoordige concessie vermeld, of ze doorsnijden, met bijzondere bepaling dat deze Kanalen daardoor niet benadeeld mogen worden, maar dat bij bestaande uiteenloopende belangen, die vóór de daarstelling der gemeenschap, door Gedeputeerde Staten der betrokken Provincien op eene billijke wijze zullen worden overeengebragt, met regt van beroep op den Koning.

Art. 17. Alle kosten en regten, hoe ook genaamd, waartoe de concessie en hare uitvoering aanleiding geven, komen ten laste der concessionnarissen.

Art. 18. Deze concessie wordt verleend in de onderstelling, dat door de wetgevende magt, voor zooveel de onteigening ter uitvoering mogt noodig zijn, het algemeen nut van dit werk worde erkend. Bij gebreke daarvan wordt de concessie gehouden, niet te zijn verleend, en zal deswege noch voor de Regering noch voor de concessionnarissen eenig regt op schadevergoeding ontstaan.

Art. 19. Van deze concessie mag geen gebruik worden gemaakt, alvorens zij met de daarbij behoorende beschrijving der werken, in duplo opgesteld en door de concessionnarissen onderteekend zijn, ten blijke dat zij zich aan de daarbij gestelde voorwaarden onderwerpen.

KERKNIEUWS.

Het classicaal bestuur van Heerenveen heeft, overeenkomstig artt. 46 en 49 van het reglement op de vacaturen enz, ter vervulling van de tweede predikantsplaats te Donkerbroek c. a. voor de dienst te Haulerwijk, het navolgend viertal candidaten bij onderscheidene provinciale kerkbesturen gemaakt, en aan het provinciaal kerkbestuur van Friesland, om daaruit eene beroeping te doen, verzonden: P. A. G. van Heijningen, M. Wassenaar, C. J. du Saar en W. Lolcama.

— J.l Zondag heeft de heer S. Sijpkens, beroepen predikant bij de Chr. Afgescheidene gemeente te Delfzijl, een hartelijk afscheid genomen van de Chr. Afgescheidene gemeente te Assen, predikende naar aanleiding van Hebr. XIII vs. 20 en 21. De kerk was eivol. De gemeente te Assen, die haren leeraar zeer lief had gekregen, ziet denzelven met groot leedwezen vertrekken.

Advertentien.

Door Gods goedheid bevallen van een zoon S. VAN DER SCHEER, MEINESZ.

Huins, 3 December 1857.

Bevallen van eene Dochter C. J. ILCKEN—VAN KONIJNENBURG.

Meppel, 4 December 1857.

Oosterwolde den 7 Dec. 1857.

Mijne geliefde Echtgenoot H. W. v. d. MEER beviel heden van een Meisje.

J. A. PRAKKEN.

Heden nacht overleed alhier onze waarde Vader en Behuwdvader JAN JANS VEENSTRA, in den ouderdom van 90 jaren, 8 maanden en 21 dagen: nalatende 8 kinderen en behuwdkinderen, 28 kleinkinderen en 14 achterkleinkinderen.

Haulerwijk, 29 November 1857.

DIEMER J. VEENSTRA.
Uit aller naam.

Degenen, die nog willen deelnemen in eene **LEESINRIGTING** te Assen, van de beste Romans in 1857 uitgekomen, worden verzocht daarvan kennis te geven aan H. P. A. VAN GORCUM. De contributie is f 4-„, waarvoor men in 1858 elke 14 dagen een boek ter lezing ontvangt, ter verwisseling van het vroegere ontvangene.

Ondermeester.

Wordt verlangd, om dadelijk in functie te treden, een **ONDERMEESTER** in de dorpsschool van Noordwolde, tegen eene jaarwedde van **f 225.„**

Sollicitanten gelieven zich aan te melden bij het Gemeente Bestuur van Weststellingwerf.

Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 12den November 1857 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 24sten November 1857 no. 69, en geregistreerd te 's Gravenhage den 28sten November daaraanvolgende, zijn aan DIRK WOUTERS, Student in de Regten te Utrecht, wettig gedomicilieerd te Paterswolde, Provincie Drenthe, gegeven **al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend**, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening aan art. 486 van hetzelfde Wetboek.

's Gravenhage den 30sten November 1857.

C. J. FRANÇOIS.
Procureur bij den Hoogen Raad.

Houtverkooping,

op Dennenoord, bij Assen,

op VRIJDAG den 11 December 1857, 10 ure te beginnen, van eenige honderden **grove** en **fijne DENNEN**, waaronder ***zwaar hout*** en een groot getal **TELEGRAAF-PALEN**; — voorts van eenige **EIKEN** en vele perceelen **RIGGELWERK**, **BRANDHOUT**, **BOONESTOKKEN**, enz.

Palmslag.

Mr. S. J. OOSTING, Notaris te Emmen, is voornemens ten verzoeke van de Heeren DIRECTEUREN DER DRENTSCHE VEEN- EN MIDDEN-KANAALMAATSCHAPPIJ, gevestigd te Dordrecht, ten huize van J. S. MENSING te Odoorn, op DINGSDAG den 15 December aanstaande, 's morgens tien uur PALMSLAG te houden van de op den 1sten dezer maand ingezette VEENEN en ONDERGRONDEN, gelegen aan het Oranje-Kanaal in het Veen te Odoorn.

Mr. S. J. OOSTING.

Ten verzoeke van de Erven EISING en A. SMEMAN c. s. te Sleen zal de Notaris SLINGENBERG op WOENSDAG den zestienden December aanstaande, ten huize van A. VAN DER HORST te Sleen, PUBLIEK VERKOOPEN:

Een perceel **VEEN** in 't Noordsleenerveen, groot 2 B. 4 r.

Een perceel **VELD** in 't Noordsleenerveld, groot 2 B. 13 r. 75 el.

Het **ZANDSLAG**, groot 1 B. 42 r.

De **NOORDSLEENER HAAR**, groot 1 B. 88 r. 50 el.

STROTENVELD, groot 92 r. 10 el.

BARKVEEN, groot 46 r. 70 el.

OOSTERVELD, groot 76 r. 80 el.

GROEN voor HAARDIJK, 21 r. 20 el.

2/5 van 't Noordsleener **LOOVELD**.

Een **HUIS** en **ERF** met **TUIN** en **BOUWLAND** te Noordsleen, benevens vier **AKKERS** aldaar.

VEEN bij Drummel, groot 1 B. 15 r. 20 el.

VELD bij de Galgenberg, groot 81 r. 02 el.

HEIDE bij 't achtste zand, groot 2. B. 66 r. 80 el.

HOOILAND, het ***ALSIEN***, groot 47 r. 64 e.

VEEN op Eldersveld, groot 84 r. 48 e.

HEIDE aldaar, groot 67 r. 15 e.

Informatien zijn te bekomen bij de Verkoopers.

Op DONDERDAG 10 December 1857, des avonds ten 7 ure in het Concerthuis te Assen, zal J. KLOEKERS, ten overstaan van den Notaris Mr. A. HOMAN, de na te noemen goederen, den 27sten November reeds geveild, bij PALMSLAG presenteren te verkoopen:

REISVERHAAL
VAN ASSEN NAAR 'S GRAVENHAGE.

IN DEN TRANT VAN

den Drentschen Assessor met zijne beide neven op reis naar Amsterdam.

(15e Vervolg.)

Van Assen naar Meppel — dat was in vroeger tijd eene belangrijke reis en ongeveer dertig jaren geleden kon men slechts ééns per week, door een publiek middel van vervoer, derwaarts reizen, namelijk per vrachtschuit van wijlen kapitein Beijer.

Wij hebben daarin nooit plaats genomen en gunnen den volbloedreactionnairen, zoowel te water als te land, het heimwee, dat zij ten aanzien van Beijer's vrachtschuit mogten gevoelen, tevreden als wij waren, dat de diligence, waardoor wij Meppel hoopten te bereiken, niet zoo vol was als het officiëel tarief duldt, en de meest menschlievende onderneming met finantiëlen wellust ziet.

Nadat wij drie afscheidnemende menschen publiek hard hadden zien schreijen, terwijl een vierde, die ook tot de familie behoorde, ettelijke tranen behendig trachtte te eclipseeren en twee zeelui, die naar Australie vertroken bij een ernstig zwijgend oud man met twee dito meisjes stonden en, op hunne lage schoenen draaijende, zongen van »Schoon Sophie." (hoe verschillend de smart spreekt en hoe ongelijk de wereldsche zaken worden opgevat!), legde de voerman de zweep op de paarden en de reis nam een aanvang. 't Eerste wat wij, behalve een aantal zeer knappe riante huizen, langs de Vaart opmerkten, was de R.-Catholieke kerk, bij hare bouwing veel te groot, maar (de Kerk is eene moeder, die hare kinderen zooveel mogelijk in hare nabijheid lokt) nu bijkans te klein. Drenthe is eene Protestantsche provincie, en de R.-Catholieken, die er nu wonen en wier getal vrij sterk toeneemt, zijn grootendeels niet-Drenthers. Velen hunner zijn over de Hannoversche grenzen binnen de palen van het oude Landschap gekomen.

Ook passeerden wij het buitenverblijf van den heer Dr. Nassau, een onzer bekwaamste onderwijs- en opvoedkundigen - een man, die een gedeelte van zijn werkzaam leven besteedde, om veroveringen te maken op het gebied der s c h o o l en en nu op dat der h e i d e, trouwens hij m o e t scheppen, dit ligt in zijn karakter. Maar de ontginner van woeste gronden is daarom niet verloren voor de zaak, waarin hij zoo goeden naam verkreeg en ook verdiende. De natuur spreekt tot hem en hij onderhoudt zich met haar en komt haar te hulp, in zooverre dit menschelijke kracht en wetenschap vermogen, maar uit het vrije veld treedt hij, nog vol kracht en echte levenslust, in zijne belangrijke boekenwereld en uit die wereld onderhoudt hij zich nu en dan, altijd veel te weinig, tot het volk over belangrijke dingen - uit de studeerkamer begeeft hij zich in de schoolwereld en bezielt het onderwijs, dat er in en om Assen wordt gegeven, met zijn genialen geest. Assen vooral heeft hij lief en hoewel geen Drenther van geboorte, is hij toch Drenther van hoofd en hart, rust zijn scherpen en vorschenden blik dikwijls op de geheele Provincie en zoekt hij onvermoeid of er ook iets te doen is tot verhooging of vermeerdering van de zedelijke en stoffelijke welvaart der provincie. Die hem wenscht te spreken — zijn huis staat open en die zijne verdiensten weet te waardeeren, heeft ligtelijk vrede met de eenigzins vreemde vormen (zoo onverdragelijk bij dommen trots), dikwijls eigen aan menschen, die werden wat ze zijn door talent en niet door gunst of geboorte, denkers, die zich vertoonen zoo als ze zijn en geen van buiten aange-

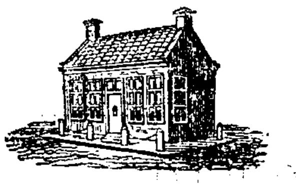

Eene **HUIZINGE, SCHUUR** en **TUIN**, staande aan de Nieuwe Huizen te Assen, kadastraal bekend in sectie A no. 342 en 341, bestaande het huis uit vier *beneden-* en een *bovenkamer*, met verdere *gerijfelijkheden*, zeer geschikt en gelegen voor eene *Galanterie-* of *Banketbakkerswinkel* of zoodanige andere affaires, als men zou willen uitoefenen; thans wordt daarin eene *Grofsmederij* uitgeoefend.

Een **TUIN** met beste *vruchtdragende boomen*, gelegen te Assen, bij den Groninger straatweg, bekend in sectie A no. 259.

Ruim drie bunders **VELD**, gelegen nabij het nieuwe Kanaal van Assen naar Groningen en schietende op den Loonerweg.

Een **TUIN** of **HUISPLAATS**, gelegen te Loon.

En twee **VEENPLAATSEN**, no. 25 en 26, in het Markiezenveen, gemeente Odoorn, loopende van het Buinerveen tot de Exloërmond, groot ieder ruim 7 bunder, houdende best **BLAAUW VEEN**, invoege op het terrein kan worden gezien aan den reeds gegraven Turf.

Inmiddels *uit de hand te koop.*

Op ZATURDAG den 19 December e.k., des avonds te 7 uur, zullen in het CONCERTHUIS te Assen, ten verzoeke van de Erven wijlen Mr. G. W. VAN DER FELTZ en Vrouwe, publiek worden verkocht:

1o. Een stuk **GROENLAND**, gelegen in het Stadsbosch achter den vijver, genaamd *het Geer*.

2o. Een stuk **GROENLAND** in het Bosch bij de Burgerlijke Begraafplaats te Assen.

3o. Een **DENNENBOSCH** met **ONDERGROND** in perceelen, genaamd *het Huizingsboschje*, te Assen, aan den Rolderweg.

Assen, 7 December 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Op WOENSDAG den 23 December e.k., des voormiddags te 10 uur, zullen te Rolde, ten verzoeke van den heer A. VAN DER SCHEER, publiek worden verkocht:

Eene **HEERENBEHUIZINGE**, waarin onderscheidene VERTREKKEN, met **ERF**, **SCHUUR**, **STALLING** en omliggende **GRONDEN** te Rolde.

Een **HUIS** met daarachter en omliggende **GRONDEN**.

Voorts eenige perceelen **BOUW-**, **GROENLAND**, **KAPHOUT** en **VELDGRONDEN**, alsmede **WAARWAARDEEL**, alles gelegen in en nabij Rolde.

En op DONDERDAG den 17 December e.k., des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS te Assen, ten verzoeke van denzelfden, publieke verkoop van ongeveer 1½ bunder **GROENLAND**, gelegen te Kloosterveen, nabij de Asserwijk.

Assen, 7 December 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

PROVINCIE DRENTHE.

GEMEENTE SMILDE.

Aanbesteding.

Op Woensdag den 23 December 1857, des middags ten twaaf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door het gemeentebestuur te *Smilde*, Provincie *Drenthe*, in het Gemeentehuis in de *Nieuwe Veenhoop* aldaar en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, worden aanbesteed.

Het maken van de AARDENBAAN en KUNSTWEG door brik, puin en grind, lang 2025 ellen, van af 's Rijks grooten weg langs de Wittewijk tot de grens der Provincie Vriesland.

Deze besteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek zal ter lezing liggen van af donderdag den 10 en tot en met den 22 December e. k. aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van *Drenthe*, in de logementen bij SCHUT en KUIPERS te Assen, in het GEMEENTEHUIS te Smilde, bij E. TEN WOLDE in de Wheem te Meppel, en te Oosterwolde bij de Wed. POSTMA in de Gouden Klok.

Drie dagen voor de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en nadere informatien zijn te bekomen bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, KOCK, te Assen.

Smilde, 7 Dec. 1857.

Burgemeester en Wethouders van Smilde,
J. BIJNEMA, L. B.
Van wege dezelve,
H. BAKKER.

Provincie Drenthe.

AANBESTEDING.

Op DINGSDAG den 29 December 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring door den Commissaris des Konings in de provincie *Drenthe*, of bij zijne afwezigheid door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 3e district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Assen worden ***AANBESTEED:***

Het bouwen van een TOLHUIS, aan den Provincialen kunstweg van Assen naar de Hilte, bij de Duurserbrug, met de leverantie van de benoodigde MATERIALEN.

Deze aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving overeenkomstig art. 20 van het bestek.

Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Drenthe te Assen, en in de logementen van: SCHEUER te Zwolle; VARENHORST te Steenwijk; KUIPERS, SOMER, SCHUITEN en de Wed. OOSTERGETEL te Assen; A. LUXWOLDA, H. RONNER en J. WIND te Smilde; BRUINTJES, VAN DIJK en TEN WOLDE te Meppel; Wed. OOSTERVELD te Dieverbrug; VAN TAREL te Coevorden; LUINGE te Hoogeveen; ZONDAG te Zuidlaren; de Wed. BRAAMS te Gieten, en bij REBBERS te Rolde;

Drie dagen voor de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur KOCK en den Heer Aspirant-Ingenieur VAN BEUSEKOM, beide te Assen.

Assen den 8 December 1857.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK,
Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE,
Griffier.

Het verbeterde ***LANDSBERG'S VLEKKENWATER*** neemt stearine, was, olie, verf, smeer, en alle andere vetvlekken uit zijden, wollen en gemengde stoffen weg zonder de kleuren te veranderen.

De prijs van een plat vierkant fleschje is 40 cts.

Ieder fleschje heeft eene gebruiksaanwijzing.

De nieuwe LIJM om Porselein, Glas, Gips, Hout, Marmer en andere Voorwerpen te lijmen, is altijd gereed voor het gebruik, gemakkelijk in de aanwending, kleurloos en zoo sterk, dat het gerepareerde voorwerp eer op eene andere plaats breken zal dan op de aaneengehechte; ook water heeft er geen invloed op, als men het lang genoeg heeft laten droogen en de lijm verglaasd is. Het fleschje is voor 30 cents te verkrijgen in onderstaande Dépôts.

Amsterdam,	VERKOOPHUIS.
Assen,	H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden,	C. J. van der Scheer.
Meppel,	A. Jeulen.
Gorredijk,	S. G. ZWART.
Steenwijk,	K. Timmermans.
Hoogeveen.	Jan van der Wolde Jr.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 28 Nov.—5 Dec. Ondertr. Johan Jacob Seijdel en Klaasje Siegers. — Geh. Geert Mensenkoop en Geertruida Kikkert. — Bev. Agatha van Zuiden geb. Beuth, van d.; Gesina Maria Poelman, echtgen. van J. Klinkien, van z.; Johanna Oelen geb. Schonewille, van z.; Margje Smit geb. Mande, van z.; Aaltje Prins geb. Okken, van d.; Catharina Steenbergen geb. Smit, van z; Femina Bremer geb. Schokker, van d. — Overl. Albert Everts, 21 j.; Jan Sporen, 30 j. ongeh.; Helena van Rhijn; 3 m.; Derk Moes, overl. te Zwartsluis, 7 m.

Eelde, 1—30 Nov. Geh. Hendrik de Lange en Geertien Eeltjes. — Geb. Hendrik, z. van Jan Boskamp en Hinderkien Holthuis; Jantien, d. van Pieter Hulzebos en Hillechien Wichers; Reinder, z. van Lukas Heling Hajema en Reina Smit; Andries, z. van Eite Ubels en Roelfien Bekkering; Jan, z. van Gerrit Wiggers en Jantien Arends; Roelfien, d. van Hendrik Ipema en Jantje Pieters. — Overl. Marchien Arends, ongeh., 27 j.

Anloo, 1—30 Nov. Geb. Albert, z. van D. Hubbeling en J. Meijering te Strijkerboor; Henderikus, z. van P. Wilms en G. Homan te Eext; Jan, z. van J. Speelman en E. Santes te Annen; Roelof, z. van R. Klinkhamer en R. Speelman te Annen; Annigchien, d. van G. Redeker en R. Oosting te Annen; Barbara, d. van J. H. van Veen en H. J. Beek te Anloo; Trienka, d. van A. Roossien en T. van der Laan te Annerveensch-Kanaal: Jan, z. van L. Ofrein te Anderen; Roelof, z. van H. Wieldraaijer en G. Staal te Anloo. — Geh. geene. — Overl. Jantien Emmens, 15 d. te Anderen; Hindrik Christiaans de Lange, weduwenaar van Annigje Hindriks, 69 j. te Eelderwolde; Annechien Lanting, echtgenoote van Jan Benker, 37 j. te Eexterveen; Fennechien Berends, echtgenoote van J. H. Koiter, 66 j. te Eext; Annechien Huizinga, 12 j. te Eexterv.-Kanaal; Grietje de Jonge, echtgen. van J. A. Bruins, 50 j. te Schipborg; Jopkien Mulder, 7 j. te Anloo.

Dwingelo. 1—30 Nov. Geh. geene. — Geb. Levie, z. van Salomon de Vries en M. Cohen. — Overl. Grietje Boelen, 11 j.; Hilligje Brouwer, 17 weken.

Roden. 1—30 Nov. Geh. Timen Hemmes met Roelfien H. Bijker. — Geb. Jacob, z. van R. H. de Vries en J. A. Geersing; Hindrix, z. van P. W. Ploeg en G. H. Bijmolt; Egbertien, d. van P. F. van der Heide en A. E. Huberts; Grietje, d. van J. H. Holt en J. W. Postema; Derk, z. van G. Veenstra en A. G. Kuiper. — Overl. Antjen Alberts, weduwe van H. J. Polling, oud 61 j.; Antje K. Cazemier, echtgen. van G. L. Reukema, 62 j; Willem J. Kouing, weduwenaar van J. Atlas, 71 j.

Dalen, 1—30 Nov. Geb. Efemia Aleida, d. van Johan Gerards ter Haar en Maria Catharina Mars; Kars, z. van Gerrit Kiers en Everdina Tijink; Gerrit, z. van Jan Komkers en Mea Geertruida Scholte. — Overl. Trijntje Smits, 24 j.; Harm van Tarel, echtgenoot van Grietje van Tarel, oud 58 j.; Grietje Huizing wed. Jannes Wilting, 65 j.; Helena Margaretha Gelting, echtgenoote van Johannes Hermannus Harbers, 29 j.; Aaltje Kiers, bijna 38 j.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Dec. TARWE en ROGGE zonder handel. — GARST flaauw; 106 ℔ Friesche Winter f 180. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 123 ℔ Holsteinsche f 250; 118 ℔ Gordijker f 232. — KOOLZAAD dadelijk slap, op het Voorjaar prijshoudend; op 9 vat Olie in Dec. £ 66½; April £ 72½. — LIJNZAAD prijshoudend; 103 ℔ Archangel f 397½; 108 ℔ Calabriesch f 375. — RAAPOLIE prijshoudend, op 6/w. f 40¼; Vlieg. f 39; 1o. Mei f 39½, ¼, ½. — LIJNOLIE vast; op 6/w. 36; Vlieg. f 34¾, ½; 1o. Maart en April f 34¾; Mei f 34¼, ½. — HENNEPOLIE op 6/w. f 42¼; Vlieg. f 41. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 78 a 84. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a 14.

SCHIEDAM, 3 Dec. MOUTWIJN tot f 12¾ per vat contant met weinig verkoopers. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 15¾ a 16¼ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pCt.	4 Dec.	5 Dec.
Nederl. W.S.	2½	61 9/16	61 11/16
—	3	73 1/8	73 1/4
—	4	94 3/4	94 7/8
Amort. Synd.	3½		
Handelm.	4½	139 1/4	139 1/4
O. I. Leening	4	92 3/8	
Aand. H. Spw.			
— R. —	4½		
Ned. B			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	102 1/2	102 7/8
Dito 1831/33	5	90 3/4	91
Cert. 1840	4	83	83
— Stieglitz	4	81 11/16	81 7/8
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	93 1/2	93 1/2
— 1855 6eS,	5	96 1/8	96 1/4
— van Ass.	6	62 3/4	62 7/8

	pCt.	4 Dec.	5 Dec.
Polen,			
Aand. fl 500	f		149
Obl.	4	75 1/2	75 1/4
Spanje, Obl.	1½	24 5/8	24 11/16
Obligatien	3		41
Binnenl.	3	36 5/16	36 1/8
Amortisable			
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
— —	4		
— Metal.	5	70 9/16	70 7/16
— Rente A.	5	84 3/8	84 1/4
— Nation.	5	72 7/8	72 13/16
— —	2½	37	36 3/4
Belgie, Cert.	2½		
Rothschild	2½	50 1/8	
Portug., Obl.	3	43 5/16	43 3/16
Brazilien	5	96 3/8	96 7/16
Weener aandeelen	4	311	310

4 Dec. De markt aanvankelijk vrij vast, vooral voor Oostenrijksche fondsen, sluit algemeen trager.

5 Dec. Handel en variatie waren weinig beteekenend.

Charades.

XXXIII. Het geheel is een nuttig lid der maatschappij: 10, 5, 6, 7 bekomt niemand graag; van 3, 8, 13, 7 en 4, 11, 6 is ieder een aartsvijand; 4, 2, 3 noemt een vroegere koning: 10, 11, 12, 13, 14 merkt men op langs publieke wegen; 8, 13, 2, 10 is eene tijdruimte; 6, 8, 9, 5 is de naam van een 1, 5, 6, 7; en 8, 6 een minder rededeel.

XXXIV. 't Geheel zal u den naam doen lezen,
Dat stellig het geheel moet wezen.
5, 6, 7, 8 is eigenaardig, als hondennaam bekend;
9, 4, 2, 8 sta ieder bij, tot aan zijn levensend;
3, 2, 4, 6 een kleine stad, ligt in het Vaderland:
9, 4 en 1 er bij vergaârt verbergt zich in het zand.

---

bragt vernis of polijsting dulden.

Wij hopen, dat deze opvoedkundige, sedert 1845 schoolopziener, nog ettelijke jaren en in nog gewigtiger betrekking, tot nut van het Drentsche schoolwezen werkzaam moge zijn.

Het schoolwezen van Drenthe, Nassau's naam brengt ons daarop zoo geleidelijk, is dat van andere Provincien in menig opzigt vooruit, in weerwil zelfs van het volgen van vader Westers methode, die er algemeen wordt gehuldigd. Nergens is ook welligt de geest van de wet van 1806 zóó spoedig en zóó goed toegepast dan in deze Provincie, terwijl de algemeene opinie de waarde van het verbeterd onderwijs zeer goed wist te schatten. Nergens ook werden de jaarlijksche school-examens geregelder en meer doelmatig gehouden. De Gouverneur der Provincie, de heer Mr. P. Hofstede, werkte die gunstige rigting ten krachtigste in de hand en ook had Drenthe in der tijd in Ds. Steringa Kuijper een schoolopziener, die bijkans eenig mogt heeten. Waar toch leefde een man, die meer liefde toonde voor 't onderwijs, dan de voormalige predikant te Rhoon? Alle examens woonde hij getrouw bij, hoeverre van zijne standplaats verwijderd en de geestdrift, die hem voor de zoo belangrijke zaak bezielde, wist hij mede te deelen aan de onderwijzers en aan de ouders, terwijl zijne verschijning in de school een feest was voor de jeugd.

Ook de onderwijzersgezelschappen zagen hem steeds in hun midden en 's wekelijks verzamelde hij leerlustige jongelieden om zich, ten einde deze theoretisch en practisch voor te lichten in de moeijelijke taak: »menschen te vormen.» Hij had zegen op zijn werk. In den korten tijd van 5 a 6 jaren kweekte hij, als aan zijne hand, onderscheidene onderwijzers op, die thans met nut en met eer werkzaam zijn in verschillende oorden des Lands.

Onder de onderwijzers, die veel hebben gewerkt tot Drenthe's roem in het onderwijs, noemen wij den heer H. Schenkel, een man, die, thans aan het einde van zijn langen levensweg gekomen, eene rust geniet, die aangename herinneringen schenkt. Hij zaaide en van den oogst, die duizenden nu in het maatschappelijk leven inzamelen, geeft het erkentelijk hart hem gaarne de tiende, ja de derde. Hij was, in den vollen schoolbouw levende, een man met een helder en vlug verstand, en hij dreef Drenthe met kracht vooruit op den weg van verlichting en beschaving. Een ander onderwijzer, wiens hoofd ook reeds door winter-sneeuw is gedekt, vader Boerhuis op de Smilde, werkte met ongemeen talent aan het verdrijven van volks-vooroordeelen en spoken. Zijne verlichtte denkwijze en de gemakkelijkheid waarmede hij populair wist te spreken, heeft veel duisters opgehelderd en menigeen verlost van bijgeloovige begrippen. Daarenboven was hij ook poëet, voorzeker niet in den smaak van het »jonge Holland", als het toen, zooals nu, in hooge maar dikwijls onverstaanbare taal de met doornen omwonden roede der critiek had gehanteerd, maar daarom juist zooveel te nuttiger voor zijne hoorders en lezers. Zeer te huis op het gebied der godsdienst, hield hij, als de predikant eens afwezig was, voor zijn lessenaar in de kerk eene toespraak tot de gemeente van de Smilde, die altijd met stichting werd gehoord. Voeg, in uwe gedachten, te midden van die beide verdienstelijke grijsaards den heer G. van Cleef, die op het Beiler-kerkhof rust van zijn arbeid, een bijzonder bekwaam practisch onderwijzer, en gij hebt een drietal Drenthenaren, dat in verschillende rigtingen werkende, regt heeft op de dankbaarheid van Drenthe's bevolking.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen.